

1593 2. Beh. af Forfl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1877 til 31. Marts 1878. 1594

overdraget denne Gjerning, saa tillader jeg mig at have den Formening, at det er at foretrække, at der er en saadan Mand til at foretage Tilsynet med Skolerne, fremfor at det bliver foretaget af mange forskellige Skolekommissioner. Jeg erkjender fuldt vel, at det ikke betyder saa overordentlig meget, om der finder et saadant Tilsyn Sted eller ikke. Jeg er ogsaa af den Formening, at det bedste Tilsyn med disse Skoler er den Brug, som Befolkningen gjør deraf; men naar Ministeren vælger en saadan Mand, der har Forstand paa Sagen, kan han ikke alene virke oplysende for Ministeren, men ogsaa for os, som bevilge de Penge, der skulle anvendes som Tilskud til disse Skoler; jeg mener, at en saadan Mand ved den Erfaring, han vinder ved at færdes mellem Høiskolerne, fra den ene til den anden, tillige kan, naar han lægger fornøden Velvilje for Dagen — og det ere vi jo vel Alle overbeviste om, at den Mand, som Ministeren har valgt, gjør — meget ofte virke oplysende, opmuntrende og veiledende paa de Skoler, han fører Tilsyn med. Tilsynet behøver paa ingen Maade at være en Kritik, som den vedkommende Tilsynsmand gjør vedkommende Skole til Gjenstand for; det er meget ofte Tilfældet — i alt Fald er det min Erfaring ved de Skoler, jeg har set, hvor der er søgt Tilsyn — at den Dag har været en Glædesdag, da Skolen skulde have dette Tilsyn, fordi man fandt, at denne Mand kunde virke saa oplysende og veiledende i mange Retninger, at Skolen kunde have Gavn deraf. — Hvad angaar Forslaget under Nr. 75 om at negte en Tilladelse for Ministeren til at optage 20 extraordinære Gratispladser for Fattige ved de lærde Skoler, da kan Mindretallet ikke dele Flertallets Betragtning. Det forekommer os, at man gaar den rette Vej, naar man saa meget som muligt hjælper paa fattige Folks Børn, saaledes at de kunne faae saa ydlig en Undervisning som muligt. — Forslaget under Nr. 76 om at paalægge Ministeren, at han skal skaffe en større Leieindtægt ud af de Lokaler, som formentlig ere bleve tilovers i forskellige lærde Skoler efter Gjenneførelsen af den sidste Lov om Undervisningen i de lærde Skoler, tror jeg heller ikke er heldigt. Man skal vistnok være noget varsom med at paalægge Ministeren, at disse Lokaler skulle udleies til Alle og Enhver; selv om de udleies til Benyttelse for dem, der bruge dem til Forberedelsesklasser for de lærde Skoler, ser jeg ikke, at det kan medføre, at man bør forlange en stor Leieafgift, da de dog virke i

et godt Diemed. — De Udgifter, som Flertallet vil nedsette ved Forslagene under Nr. 77 og 78, tror jeg hidrøre fra den almindelige Stigning i Prisene. Hvad den første Udgift angaar, Udgiften til Reiseogdgtjævelse m. m. for Censorer, hvilken Udgift Flertallet foreslaar nedfat med 900 Kr., da siges det jo i Anmærkningerne, at Ministerens Forslag hidrører fra, at man først nu har vundet den rette Erfaring om, hvor høit disse Reiseomkostninger stige. Vi skulle huske paa, at den nuværende Ordning af denne Sag ikke har bestaaet i ret mange Aar. — En forhøiet Udgift til Time-lærere er i ligeftrem Konsekvens med de Lønningsforholdelser, vi af Hensyn til Dyrtiden have givet paa andre Steder. — Forslaget om at nedsette Beløbet til Anstættelse og Vedligeholdelse af Skoleinventarium for Odense, Aarhus og Aalborg Skolers Vedkommende begrundes Flertallet ved, at Udgiften maa kunne afholdes af den ordinære Konto. Jeg skal dog gjøre opmærksom paa, at naar vi se hen til det Antal Skoler, der er, og naar man veed, hvorledes der altid lides paa Inventariet i den Slags Skoler, er det Beløb af 7,457 Kr., som er forlangt til Vedligeholdelse og Fornyelse af Skoleinventarium, ikke noget stort Beløb. Jeg kan derfor ikke tilraade at vedtage den Nedsættelse, som Flertallet har bragt i Forslag. — Heller ikke kan Mindretallet tilraade de Nedsættelser, som Flertallet har foreslaaet under Nr. 82 og 83, hvor det foreslaar, at extraordinære Udgifter til Rengjøringsarbejder og til Trykning skulle nedsettes med et vist Beløb. Der henvises til Statsrevisionens Bemærkninger om dette Forhold, hvor det formentlig er oplyst, at man urigtig har anvendt et Par mindre Beløb, men det Beløb, der i det Hele bevilges til saadanne løbende og extraordinære Udgifter, er ikke meget høit, og jeg betvivler, at det vil kunne taale den foreslaede Nedsættelse. — Endnu mindre kunne vi tiltræde Forslaget under Nr. 84 om forhøiet Bidrag til Kappellanhold for Præster, der tillige ere Seminarieforstændere. Jeg tror dog nok, at det forholder sig rigtigt, naar det er sagt, at det for Tiden endog er meget vanskeligt at faae Kappellaner og faae disse faste. Den Løn, der bydes dem, er saa ringe, at de Udgifter, der nu ere for theologiske Kandidater til at komme i Embede, gjøre, at meget Faa søge at faae disse Pladser, og det Beløb, der forlanges, 400 Kr., for hvert af de 3 Seminarier, er dog ikke ret stort. Jeg vil anbefale, at man bevilger det.